

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

Aika 28.08.2023 15:30 - 18:43

Paikka Bistro Kokka, Poukama-kabinetti, Borupinraitti 4, Lahti

Kaupunginhallitus piti kokoustauon klo 17.25-17.32

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	
	Bruneau Milla	III varapuheenjohtaja	
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	
	Putula Toni	jäsen	
	Nieminen Mira	jäsen	poistui esteellisenä §:n 277 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.05-18.31
	Kaikkonen Jouni	jäsen	
	Talja Martti	jäsen	
	Sorsa Tuomas	varajäsen	
	Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	
	Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	asiantuntijaesittely klo 16.30-17.25/281 §, poistui esteellisenä §:n 276 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.03-18.04, poistui esteellisenä peräkkäisten

pykälien 280 ja 281
käsittelyn ja
päättöksenteon ajaksi klo
18.35-18.36

Lehto Rami	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	
Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	
Timonen Pekka	kaupunginjohtaja, esittelijä	
Mäkinen Mika	konsernipalvelujohtaja	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Virkkunen Pekka	lakiasiaintohtaja	
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
Kivisilta Kimmo	KOKO Lahti Oy:n toimitusjohtaja	esittäytyminen klo 15.35- 16.28
Laavi Elina	valtiosihteeri	asiantuntijaesittely klo 16.30-17.25/281 §
Loponen Marjo	erityisavustaja	asiantuntijaesittely klo 16.30-17.25/281 §
Eskonsipo-Bradshaw Henna	vt. elinvoimajohtaja	asiantuntijaesittely klo 16.30-17.25/281 §
Alm Sari	kehittämisjohtaja	asiantuntijaesittely klo 16.30-17.25/281 §
Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Ratia Jorma	II varapuheenjohtaja	

Kaupunginhallituksen puolesta

Sirkku Hildén

Anniina Kovero

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Minna Lampinen

Martti Talja

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 05.09.2023

Anniina Kovero

hallintojohtaja

§	Otsikko	Sivu
§ 264	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 265	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 266	Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraaportti	7
§ 267	Tiedote jaostojen asioista	8
§ 268	Konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2023	9
§ 269	Vastauksen antaminen kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta KV	11
§ 270	Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.6.2023 KV	21
§ 271	Tilintarkastuspöytäkirja 30.5.2023, TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy	23
§ 272	Varavaltuutettu Juho Aaltosen varavaltuutetun luottamustoimen päätyminen KV	28
§ 273	Eron myöntäminen Juho Aaltoselle sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen KV	30
§ 274	Eron myöntäminen Sami Korkiakoskelle Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen KV	35
§ 275	Valtionosuudet 2023, opetus- ja kulttuuriministeriö	41
§ 276	Lahti Events Oy:n purkaminen	45
§ 277	Valtuustoaloite: Lahden kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen KV	50
§ 278	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lakkauttaa ns. valtuustokortin KV	66
§ 279	Lahden osallistuminen EAKR-hankehakuun "Kestävän liikenteen pilotit Päijät-Hämeessä"- hankkeella	70
§ 280	Lahden hallitusohjelmataavoitteet	73
§ 281	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen kuntaveron KV	76
§ 282	Valtuustoaloite KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n konkurssimenettelyn aloittamiseksi KV	80
§ 283	Tiedoksi merkittävät asiat	87

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 264

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

nro 20

§ 265

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Minna Lampinen ja Martti Talja.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 266

Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 267

Tiedote jaostojen asioista

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston varapuheenjohtajan Toni Putulan ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Milla Bruneauin tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 268

Konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2023

1387/02.00.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen, p. 050 556 9815

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportin 1.1.-30.6.2023.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 5.12.2022 § 444 vuoden 2023 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että kaupunginhallitukselle annetaan vähintään neljännesvuosittain selvitys alaistensa yksiköiden määrärahojen käytöstä, Lahden 30 kk:n uudistumis- ja muutosohjelman toteumasta sekä tavoitteiden toteutumisesta.

Konsernihallinnon palvelualueen seurantaraportti 1.1.-30.6.2023 on esitetty liitteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 1 Konsernihallinnon palveualueen seurantaraportti tammi-kesäkuu
2023_korjattu

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 269

Vastauksen antaminen kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta KV

395/00.04.00.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen, p. 050 556 9815

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Elinvoimajohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, p 044 716 1895

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa tarkastuslautakunnan vuodelta 2022 hyväksymän Lahden kaupungin arviointikertomuksen johdosta vastauksenaan kaupunginvaltuustolle jäljempänä perusteluosassa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee kaupunginhallituksen antaman selvityksen tiedokseen.”

Perusteluosa

Kaupunginvaltuusto päätti 12.6.2023 § 64 merkitä tiedokseen tarkastuslautakunnan 6.6.2023/47 § hyväksymän Lahden kaupungin arviointikertomuksen vuodelta 2022.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin seuraavien tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyjen asioiden osalta sekä ilmoittamaan niistä kaupunginvaltuustolle 4.9.2022 mennessä:

- miten varmistetaan, että tiedonkulku kaupungin ja taloushallinnon palveluista vastaavan Provincia Oy:n välillä toimii jatkossa paremmin,
- miten varmistetaan, että kaikkien kaupungin konserniyhteisöjen tilinpäätökset käsitellään ajallaan ja asianmukaisesti yhtiöiden hallinnossa,
- miten varmistetaan kaupungin hankintaprosessien lainmukaisuus ja riittävät resurssit,
- miten varmistetaan, että kaupungissa on toimiva ja riittävä sisäinen tarkastus,
- miten varmistetaan, että taloudelliset riskit ovat hallinnassa kaupungin osallistuessa muiden tahojen järjestämään tapahtumatuotantoon,
- sekä muista mahdollisista tässä arviointikertomuksessa esiin tulleista asioista harkintansa mukaan.

Selvityspyynnön 1. kohta:

Miten varmistetaan, että tiedonkulku kaupungin ja taloushallinnon palveluista vastaavan Provincia Oy:n välillä toimii jatkossa paremmin?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että tiedonkulku kaupungin ja taloushallinnon palveluista vastaavan Provincia Oy:n välillä toimii jatkossa paremmin.

Lahden kaupungin talouspalvelut ja Provincia Oy ovat käynnistäneet tehostetut toimenpiteet, joilla varmistetaan tiedonkulkua.

Kaupungin ja yhtiön välille on palvelusopimuksessa määritetty vastuunjakotaulukot tehtävittäin. Taulukoiden täsmentäminen niin, että ne ovat yksiselitteisesti ymmärrettävissä kummassakin organisaatiossa, käynnistettiin toukokuussa 2023 ja tavoite on saada täsmennykset valmiiksi viimeistään syyskuussa 2023.

Lisäksi tilinpäätösprosessi kuvataan niin, että vastuualueet ovat selkeät ja molemmilla osapuolilla on yhteinen näkemys prosessista. Talouspalvelut täsmentää tilinpäätökseen liittyviä päätöstekstejä niin, että ne ovat yksiselitteisiä. Kaupungin tulee lisäksi täsmentää konserniin liittyen prosessien omistajuutta ja tähän liittyen on sovittu jatkotoimenpiteet elokuulle 2023.

Lahden kaupungin ja Provincia Oy:n välisissä yhteistyötyöryhmien kokouksissa tullaan jatkossa aikaisempaa tarkemmin käsittelemään prosessien mukaisia ajankohtaisia asioita.

Provincia Oy on ottanut käyttöön uuden asiakkuuden hoitomallin, jonka tavoittena on parantaa asiakkuuden johtamista kokonaisuutena ja selkeyttää rooleja. Provincia on myös ottanut käyttöön keväällä 2023 tiketti-järjestelmän, jolla se pyrkii varmistamaan, että kaikki asiakkaan toimittamat tehtäväpyynnöt hoituvat sovitun aikataulun mukaisesti.

Talouspalvelut ja Provincia Oy seuraavat tiedonkulun paranemista ja tarvittaessa edellä mainittujen kehittämistoimenpiteiden lisäksi otetaan käyttöön muita toimenpiteitä.

Selvityspyynnön 2. kohta:

Miten varmistetaan, että kaikkien kaupungin konserniyhteisöjen tilinpäätökset käsitellään ajallaan ja asianmukaisesti yhtiöiden hallinnossa?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että kaikkien kaupungin konserniyhteisöjen tilinpäätökset käsitellään ajallaan ja asianmukaisesti yhtiöiden hallinnossa.

Konserniyhteisöjen tilinpäätösten asianmukainen ja oikea-aikainen käsittely on yhteisöjen hallitusten vastuulla. Operatiivisesti siitä vastaa yhteisön operatiivinen johto, jota hallitus valvoo. Omistajaohjauksen tehtävä on tehdä konsernivalvontaa ja puuttua, kun puututtavaa on.

Konserniraportointia on perinteisesti tehty yhteistyössä Provincia Oy:n kanssa. Omistajaohjaus- ja talouspalvelut yhdessä Provincia Oy:n kanssa ovat havainneet, että taloudenraportoinnin osalta prosessia tulee osin täsmentää. Omistajaohjaus- ja talouspalvelut ovat yhdessä Provincia Oy:n kanssa käynnistäneet keväällä 2023 prosessien määrittelytyön, jonka tarkoituksena oli avata kaikille osallisille keskeiset vastuut ja prosessin osien vastuuhenkilöt. Prosessikuvaukset valmistuivat 21.6.2023.

Konserniraportoinnin ohjeet uudistetaan syksyllä 2023. Uudet ohjeistukset ovat käytössä vuoden 2023 tilinpäätöksen raportointien yhteydessä. Ohjeistukset määrittävät konsernitilinpäätöksen laadintaan liittyvät

tehtävät, vastuuhenkilöt ja aikataulut. Vastaavat ohjeistukset ovat käytössä myös osavuosikatsausten ja talousarvion laadinnassa. Osana ohjeistusta määritetään vastuuhenkilöt, tehtävät ja keinot, joilla vastaavan kaltaiset virheet vältetään.

Yhtiöiden hallitukset vastaavat, että konserniyhteisöjen tilinpäätökset käsitellään ajallaan ja asianmukaisesti. Omistajaohjaus on perinteisesti kutsunut yhtiöiden toimitusjohtajia ja hallituksen puheenjohtajia sekä talousjohtoa yhteen konsernina. Tilinpäätösten aikataulujen ja asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi omistajaohjaus ottaa asian esiin yhtiöiden operatiivisen johdon ja hallituksen puheenjohtajien kanssa vuoden 2023 aikana ja varmistaa, että yhtiöt tietävät ajantasaiset aikataulut ja tehtävät.

Selvityspyynnön 3. kohta:

Miten varmistetaan kaupungin hankintaprosessien lainmukaisuus ja riittävät resurssit?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että kaupungin hankintaprosessien lainmukaisuus ja riittävät resurssit.

Palvelualueilla on käytetty aikaisempaa enemmän ulkopuolista asiantuntijapalvelua haasteellisissa hankinnoissa, jotta voidaan paremmin varmistua niiden lainmukaisuudesta.

Lakipalveluissa on lisätty hankintalainsäädännön tuntemusta niin, että kaksi lakimiestä on erikoistunut hankintalainsäädäntöön aikaisemman yhden lakimiehen sijasta. Mikäli hankintojen juridista oikeellisuutta lakipalvelujen tuella halutaan edelleen lisätä ja varmistaa, tulisi lakimiehen osallistua kriittisten hankintojen tekemiseen jo tarjouspyyntövaiheessa ja edelleen koko hankinnan ajan. Lakipalvelujen nykyisillä resursseilla ei ole tähän mahdollisuutta. Mikäli tältä osin halutaan parannuksia, tulisi lakipalveluiden resursseja lisätä yhdellä erityisesti hankintoihin keskittyvällä lakimiehellä.

Hankintapalvelut-yksikössä ohjataan palvelualueiden hankintoja strategisella tasolla tavoitteena hankintaohjelman tavoitteiden toteutuminen. Hankintapalvelujen resurssointia on päätetty vahvistaa kahdella hankinta-asiantuntijalla ja rekrytoinnit näiden osalta on käynnistetty. Asiantuntijat tulevat jatkossa tukemaan palvelualueita niiden hankinnoissa ja hankintojen kehittämisessä.

Selvityspyynnön 4. kohta:

Miten varmistetaan, että kaupungissa on toimiva ja riittävä sisäinen tarkastus?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että kaupungissa on toimiva ja riittävä sisäinen tarkastus.

Sisäinen tarkastus on kaupunginhallituksen ja ylimmän johdon riippumaton ja objektiivinen arviointi- ja konsulttitoiminto. Sisäinen tarkastus arvioi järjestelmälliseen lähestymistapaan perustuen kaupunkikonsernin toiminnan hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan,

riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tuloksellisuutta.

Sisäisen tarkastuksen tehtäväkenttä on laaja, kattaen kaupunkikonsernin koko toiminnan ja toiminnan erilaiset organisointimuodot. Toiminnassa korostuu johtamisen ja päätöksenteon edellytysten varmistaminen sekä toiminnan tuloksellisuuden, lainmukaisuuden ja eettisyyden arviointi.

Keskeistä sisäisen tarkastuksen toimivuuden varmistamisessa ovat selkeät tarkastuksen ohjeet ja säännöt. Kaupunginhallitus on hyväksynyt Lahden kaupungin sisäisen tarkastuksen toimintasäännön 20.6.2016 § 199. Toimintasääntö päivitetään ja tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi alkusyksyllä 2023. Kaupunginhallitus on lisäksi hyväksynyt Sisäinen valvonta osana hyvää hallinto- ja johtamistapaa -ohjeen 5.12.2022 § 442. Näiden sääntöjen ja ohjeiden avulla luodaan sisäisen valvonnan ja tarkastuksen toimenpiteet, vastuut, toimintaperiaatteet ja raportointikäytännöt.

Tarkastusta suorittavien tulee olla riippumattomia ja toiminnassaan objektiivisia. Tämä edellyttää, että sisäinen tarkastus on organisoitu siten, että se on suoraan kaupunginjohtajan alainen. Tämä on Lahdessa ja yleisesti nähty tärkeäksi tavaksi organisoitaessa toimintaa.

Sisäisen tarkastuksen suorittaminen edellyttää Lahden kokoisessa kaupungissa tarkastusta suorittavalta taholta laajaa osaamista, asiantuntemusta ja riittävää resurssointia. Tämä on haaste erityisesti silloin, jos käytettävissä on yhden henkilön työpanos. Ei voida kohtuudella edellyttää, että yhden henkilön erityisosaaminen kattaa kaikki Lahden kaupungin toiminta-alueet ja samalla kaikki sisäisen tarkastuksen keskeiset tarkastuskohteet. Käytettävissä olevien resurssien määrään liittyy ongelmia, jos käytettävissä on vain yksi tai kaksi tarkastajaa. Pällekkäisiä

isoja tarkastuksia on vaikea toteuttaa samanaikaisesti. Toisaalta tarkastuskuorma ei välttämättä kohdistu yli ajan tasaisesti, jolloin hiljaisina aikoina ison tarkastustiimin hyödyntäminen jää alisuhteiseksi.

Resurssointiin ja osaamiseen liittyvien haasteiden hoitaminen edellyttää sisäisen tarkastuksen suunnittelua ennakolta ja tarkastussuunnitelman laatimista. Tarkastussuunnitelmassa otetaan kantaa tarkastuksen kohteisiin, aikatauluun ja resurssointiin. Suunnitelman tulee kattaa kaupungin kaikki merkittävät toiminnot ja prosessit ainakin siten, että eri vuosina tarkastus kohdistetaan valitun teeman mukaisiin toimintoihin ja prosesseihin. Lahdessa kaupunginhallitus on hyväksynyt vuosittain tarkastussuunnitelman ja tarkastuksia on pyritty ohjaamaan eri vuosina eri teeman mukaisesti niin, että eri vuosien tarkastukset kattavat monipuolisesti kaupungin toiminnot ja prosessit.

Tarkastuksista on laadittava raportti, jossa esiin nostetaan keskeiset havainnot ja kehittämiskohteet sekä näihin liittyvät toimenpidesuosituksot ja -ehdotukset. Lahdessa kaupunginhallitus on saanut vuosittain raportin suoritetuista sisäisistä tarkastuksista.

Kaupungin oman sisäisen tarkastajan siirryttyä vuoden 2022 alusta muihin tehtäviin, kaupunki on käyttänyt ulkopuolista tilintarkastustoimistoa BDO Audiator Oy:tä suorittamaan sisäisen tarkastuksen tehtäviä. Järjestelyn etuna on ollut asiantuntemuksen laaja-alaisuus sekä resurssien määrän joustaminen tarpeen mukaisesti. Ulkopuolisen toimijan käyttäminen edellyttää kuitenkin tarkempaa etukäteissuunnittelua tarkastustoimenpiteiden suuntaamisen osalta ja tämä ehkä nostaa vuoden aikana reagoitokyvyn sellaisien tarkastuskohteiden osalta, jossa jonkin asian läpikäynti "varmuuden vuoksi" muutoin koettaisiin hyödylliseksi toimenpiteeksi.

Yhteistyö ulkoisen tarkastajan kanssa on toiminut hyvin, mutta edellyttää jatkossa enemmän panostamista tarkastussuunnitelman teemojen valintaan ja ulkopuolisen resurssin käytön kynnyksen alentamista hyväksytyn tarkastussuunnitelman ulkopuolisiin tehtäviin. Myös tarkastushavaintojen hyödyntämistä on syytä tehostaa. Käytännössä tämä tarkoittaa yhteydenpidon tiivistämistä jo ennen tarkastussuunnitelman toteutuksen aloittamista, sen aikana ja toteutuksen jälkeen. Tämän lisäksi toimintatapoja tullaan kehittämään entistä aktiivisemmin yhteistyössä ulkoisen tarkastajan kanssa sekä tulevaisuudessa kilpailutuksissa. Näiden toimenpiteiden ratkaisu edellyttää kaupunkiorganisaation sisällä yhteistyöhön tarvittavan resurssoinnin maltillista lisäämistä. Resurssoinnin lisäämisessä kyse on lähinnä 10–15 henkilötyöpäivän suuruisesta tarpeesta vuositason tasolla ja tämä on hoidettavissa nykyisten resurssien voimin.

Selvityspyynnön 5. kohta:

Miten varmistetaan, että taloudelliset riskit ovat hallinnassa kaupungin osallistuessa muiden tahojen järjestämään tapahtumatuotantoon?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että taloudelliset riskit ovat kaupungin osalta hallinnassa ulkoisten toimijoiden järjestämissä tapahtumissa.

Lahden kaupunki avustaa elinvoima- ja työllisyyspalveluiden kautta monenlaisia pieniä ja suurempia tapahtumia. Avustuksille on määritelty peruskriteerit, joita on tarkoitus kehittää edelleen osana tapahtumaohjelmaa.

Osana avustusprosessia selvitetään tapahtuman ja tapahtumatoimijan taustat ja edellytykset tuottaa tapahtuma. Erityistä huomiota

kohdennetaan suurtapahtumiin. Suurtapahtumista tehdään jatkossa ennakkoon laaja riskikartoitus ja vaikuttavuusarvioinnit, joiden avulla pyritään huomioimaan laaja-alaisesti riskejä ja muita mahdollisia muuttujia, jotka saattavat vaikuttaa tapahtuman onnistumiseen ja kaupungin talouteen. Tapahtumalta vaaditaan ennakkoon tuotantosuunnitelma, budjetti, riskikartoitus ja markkinointisuunnitelma kaupungin nähtäväksi.

Taloudellisten riskien minimoimiseksi kaupunki tekee omaa osuuttaan koskevan budjettiarvion, joka käydään kaikkien asianosaisten tahojen kanssa läpi sisäisesti ja tarvittaessa myös konsernitasolla.

Tapahtumajärjestäjän kanssa tehdään yhteistyösopimus, joka käydään läpi kaikkien asianosaisten ja lakiasiantuntijoiden kanssa.

Suurtapahtumavalmistelu edetessä talousseurantaa tehdään aktiivisesti ja haasteisiin pyritään reagoimaan ennakoiden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote tarkastuslautakunta

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 270

Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.6.2023 KV

1387/02.00.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.6.2023 tiedokseen.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.6.2023 tiedokseen.”

Perusteluosa

Konsernipalvelut on valmistellut talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.–30.6.2023. Neljännesvuosittain raporttiin liitetään myös Lahti-konsernin välitilinpäätös ja tytäryhteisöjen osavuositarkastukset.

Puolivuositain raportoidaan myös strategian kärkihankkeiden eli toiminnallisten tavoitteiden toteuma.

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: -

Liitteet

- 2 Talouden ja toiminnan seurantaraportti tammi-kesäkuu 2023
- 3 Strategian puolivuotisraportti 2023

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 271

Tilintarkastuspöytäkirja 30.5.2023, TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy

6507/00.01.02.05/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, p. 044 716 1895

Tietohallintojohtaja Marko Monni, p. 050 559 4055

Lakiasiaainjohtaja Pekka Virkkunen, p. 044 416 3072

Kaupungininsinööri Mika Lastikka, p. 050 638 91

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n 30.5.2023 esittämän tilintarkastuspöytäkirjan ja perusteluosassa esitetyt Lahden kaupungin kehittämistoimepiteet.

Perusteluosa

Lahden kaupungin tilikauden 1.1.-31.12.2022 tilintarkastajana TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy on esittänyt 30.5.2023 tilintarkastuspöytäkirjassa havaintoja liittyen konsernivalvontaan ja sisäiseen valvontaan. Tilintarkastuspöytäkirja on esitetty liitteenä.

Konsernivalvontaan liittyen konsernipalvelut kehittää valvontatoimenpiteitään seuraavasti.

Lahti- konsernissa tehdään konsernivalvontaa siten, että nimetyt virkamiehet seuraavat nimettyjä yhtiöitä osallistumalla yhtiöiden hallitustyöhön puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Tämä valvonta kohdistuu erityisesti Lahti- konsernin merkittävimpiin yhtiöihin eikä valvontaresurssit tässä mittakaavassa ulotu konsernin pienimpiin yhtiöihin.

Lahti- konsernin talousprosesseja on kehitetty ja kehitetään erityisesti vuoden 2023 aikana yhdessä Provincia Oy:n ja muiden talouden toimijoiden kanssa. Kehityspanostukset liittyvät myös konsernivalvonnan tehostamiseen ja sen varmistamiseen, että vastaavia puutteita ei jatkossa tapahdu.

Konserniyhtiöt toimittavat allekirjoitetut tilinpäätökset kaupungin ylläpitämään tietojärjestelmään. Vastaisuudessa järjestelmän pääkäyttäjä tai hänen nimeämänsä henkilö varmistaa, että kaikkien konserniyhtiöiden tilinpäätökset on toimitettu järjestelmään ennen kaupungin tilinpäätöksen hyväksymistä. Lisäksi omistajaohjauspalvelut, jotka pääsääntöisesti edustavat kaupunkia yhtiökokousedustajina yhtiökokouksissa varmistavat ja dokumentoivat, että kaikki konserniyhtiöt ovat pitäneet yhtiökokoukset kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Sisäiseen valvontaan liittyen Lahden kaupunki kehittää toimenpiteitään seuraavasti.

Taloushallinnon prosessit:

Konsernipalvelut selvittää tarkoituksenmukaisimman keinon varmentaa Provincia Oy:n prosessien toimivuus.

Tietohallinnon riskienhallintamenettelyt:

Konsernipalveluissa on valmisteltu tiedonhallintalain tietoturva vaatimusten ja julkisen hallinnon tietoturvallisuuden arviointikriteeristön mukaisen toimintamallin käyttöönotto. Toimintamalli perustuu tiedonhallintalautakunnan suositukseen (Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:46.)

Suosituksessa tietoturvallisuus jaetaan viiteen kokonaisuuteen:

- 1) hallinnollinen turvallisuus
- 2) fyysinen turvallisuus
- 3) tekninen turvallisuus
- 4) varautuminen ja jatkuvuudenhallinta sekä
- 5) tietosuoja.

Toimintamalli perustuu arviointikriteeristöön, jossa on määritelty tietoturvallisuustoimenpiteiden vähimmäistaso sekä tietoaineistojen ja tietojärjestelmien tietoturvallisuus koko niiden elinkaaren ajan. Lisäksi tunnistetaan olennaiset tietojenkäsittelyyn kohdistuvat riskit ja mitoitetaan tietoturvallisuustoimenpiteet riskiarvioinnin mukaisesti. Hankintojen osalta varmistutaan, että hankittavaan tietojärjestelmään on toteutettu asianmukaiset tietoturvallisuustoimenpiteet.

Arviointikriteeristön täyttymistä seurataan aktiivisesti kunkin osa-alueen osalta. Tavoitteena on täyttää kriteeristö kevään 2024 aikana.

Hankintojen lainmukaisuus:

Palvelualueilla käytetään aikaisempaa enemmän ulkopuolista asiantuntijapalvelua haasteellisissa hankinnoissa, jotta voidaan paremmin varmistua niiden lainmukaisuudesta. Joidenkin tilintarkastuspöytäkirjassa

esitettyjen puutteiden osalta lainopillinen tarkastelu osoittaa, että niiden hankintojen, jotka liittyvät eri toimijoiden yhteisiin työmaahankkeisiin, tulkinta ei ole yksiselitteistä. Liitteenä on esitetty Lahti Aquan näkemys ja hankintaoikeudellinen jälkitarkastelu tilintarkastuspöytäkirjassa esitetyn vesihuollon ja katujen saneeraushankkeen osalta.

Lakipalveluissa on lisätty hankintalainsäädännön tuntemusta niin, että kaksi lakimiestä on erikoistunut hankintalainsäädäntöön aikaisemman yhden lakimiehen sijasta. Mikäli hankintojen juridista oikeellisuutta lakipalvelujen tuella halutaan edelleen lisätä ja varmistaa, tulisi lakimiehen osallistua kriittisten hankintojen tekemiseen jo tarjouspyyntövaiheessa ja edelleen koko hankinnan ajan. Lakipalvelujen nykyisillä resursseilla ei ole tähän mahdollisuutta. Mikäli tältä osin halutaan parannuksia, tulisi lakipalveluiden resursseja lisätä yhdellä erityisesti hankintoihin keskittyvällä lakimiehellä.

Hankintapalvelut-yksikössä ohjataan palvelualueiden hankintoja strategisella tasolla tavoitteena hankintaohjelman tavoitteiden toteutuminen. Hankintapalvelujen resurssointia on päätetty vahvistaa kahdella hankinta-asiantuntijalla ja rekrytoinnit näiden osalta on käynnistetty. Asiantuntijat tulevat jatkossa tukemaan palvelualueita niiden hankinnoissa ja hankintojen kehittämisessä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 4 Tilintarkastuspöytäkirja 30.5.2023_peitetty
- 5 Hankintaoikeudellinen jälkitarkastelu, vesihuollon ja katujen saneeraus
- 6 Lahti Aquan näkemys vesihuoltosaneeraustöiden hankintavasta

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 272

Varavaltuutettu Juho Aaltosen varavaltuutetun luottamustoimen päätyminen KV

5030/00.00.01.02/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää varavaltuutettu Juho Aaltoselle eron varavaltuutetun luottamustoimesta.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Juho Aaltonen on 14.8.2023 pyytänyt eroa varavaltuutetun luottamustoimesta 1.9.2023 alkaen paikkakunnalta pois muuton vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Kuntalain 17 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen kuntavaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi.

Vaalilain (714/1998) 93 §:n 2 momentin mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi. Saman säännöksen 3 momentin mukaan jollei kaikkia varavaltuutetun toimia saada täytetyiksi tässä pykälässä olevien säännösten nojalla, varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Juho Aaltonen, keskusvaalilautakunta, luettelot

Liitteet

7 Eroilmoitus, Kaupunginvaltuusto, Aaltonen Juho-Pietari

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 273

Eron myöntäminen Juho Aaltoselle sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen KV

4996/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää Juho Aaltoselle eron sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Juho Aaltonen on 14.8.2023 pyytänyt eroa sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta 1.9.2023 alkaen paikkakunnalta pois muuton vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön sivistyksen palvelualueetta koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee sivistyslautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden varajäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden varajäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Sivistyslautakunnan kokoonpano on seuraava:

jäsen Marju Markkanen, sd., puheenjohtaja
varajäsen Hanne Savolainen, sd.

jäsen Elisa Lientola, vas., 1. varapuheenjohtaja
varajäsen Katja Piipponniemi, vas.

jäsen Maarit Tuomi, ps., 2. varapuheenjohtaja
varajäsen Merja Ilmoniemi, ps.

jäsen Janne Virrankorpi, sd.
varajäsen Antti Laaksonen, sd.

jäsen Rauno Grönroos, sd.

varajäsen Saara Honkanen sd.

jäsen Merja Vahter, kok.

varajäsen Reijo Oksanen, kok.

jäsen Teresa Rautapää, kok.

varajäsen Risto Kaakinen, kok.

jäsen Hannu Kaasinen, ps.

varajäsen Martti Mäkelä, ps.

jäsen Eveliina Aaltonen, vihr.

varajäsen Juho Aaltonen, vihr.

jäsen Lasse Pakkanen, kesk.

varajäsen Markku Kamula, kesk.

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Sivistyslautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Juho Aaltonen, valittu, sivla, luettelot

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Liitteet

- 8 Eroilmoitus, Kaupunginvaltuusto, Aaltonen Juho-Pietari

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 274

Eron myöntäminen Sami Korkiakoskelle Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen KV

5002/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Sami Korkiakoskelle eron Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.
Kaupunginvaltuusto valitsee tarvittaessa uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsen Sami Korkiakoski on 4.7.2023 esittänyt eropyynnön Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenyydestä, koska hän on muuttamassa pois paikkakunnalta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee seudullisten lautakuntien jäsenet ja varajäsenet sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat yhteisestä toimielimestä kuntien välillä tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnassa on 14 jäsentä. 14-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 8-6. Lahden kaupunki nimeää lautakuntaan seitsemän jäsentä ja seitsemän varajäsentä.

Lautakuntaan Heinola nimeää kaksi, Hollola yhden, Lahti seitsemän, Orimattila yhden, Asikkala ja Padasjoki yhdessä yhden, Sysmä ja Hartola yhdessä yhden sekä Iitti ja Kärkölä yhdessä yhden. Puheenjohtajan nimeää Lahti ja varapuheenjohtajan vuorovuosin muut kunnat.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokoonpanoon on nimetty vuosien 2023-2025 jäljellä olevaksi toimikaudeksi seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

puheenjohtaja: Siru Heromaa-Karjalainen (sd.)

varajäsen: Sanna Virta (sd.)

varapuheenjohtaja: Pasi Jalonen (kok.), Hollola

varajäsen: Markku Pulkkanen (kok.), Hollola

jäsen: Ada Seppälä (kok.), Heinola

varajäsen: Merja Hakala (kok.), Heinola

jäsen: Sami Korkiakoski (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Mona Pyykkönen (kok.)

varajäsen: Ilana Johansson-Länsman (kok.)

jäsen: Simon Ekpa (kok.)

varajäsen: Raimo Salovuori (kok.)

jäsen: Jukka Pietiläinen (ps.)

varajäsen: Tero Krekula (ps.)

jäsen: Riina Puusaari (vihr.)

varajäsen: Aija-Riitta Saastamoinen (vihr.)

jäsen: Hanna-Kaisa Kyyrönen (kesk.)

varajäsen: Marina Bergman-Pyykkönen (rkp.)

jäsen: Juho Salonen (sdp.), Heinola

varajäsen: Sami Salomaa (sdp.), Heinola

jäsen: Tuija Pessinen (ps.), Orimattila

varajäsen: Jouni Nurminen (ps.), Orimattila

jäsen: Soile Laakso (sd.), Kärkölä

varajäsen: Juha Vierumäki (sd.), Iitti

jäsen: Mira Vilkman (sd.), Padasjoki

varajäsen: - (-) Asikkala

jäsen: Jesse Hildén (ps.), Sysmä

varajäsen: Wille Neoff (ps), Hartola

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa neljätoista, on naisia/miehiä oltava vähintään kuusi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote valitut, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, luettelot

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Liitteet

9 Eroilmoitus Korkiakoski Sami 4.7.2023

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 275

Valtionosuudet 2023, opetus- ja kulttuuriministeriö

231/02.02.00.04/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää tyytyä opetus- ja kulttuuriministeriön päätökseen 27.7.2023 opetus- ja kulttuuritoimen käyttökustannuksien valtionosuuksista.

Käsittely

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 4 kohdan perusteella. Sonja Falk poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Kuntalain (410/2015) 38 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan taloutta ja 39 §:n mukaan vastaa sen taloudenhoidosta ja myös huolehtii sen sisäisestä valvonnasta ja valvoo kunnan etua. Julkishallinnon hyvä tilintarkastustapa (Suomen tilintarkastajat ry:n suositus 3/2020) kohdan 4.2

mukaan kunnanhallitus myös, yhdessä muiden tilivelvollisten kanssa, vastaa valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuudesta.

Kaupunginhallitukselle tuotiin 6.3.2023 osana sisäistä valvontaa ja kunnan edunvalvontaa käsittelyyn valtionvarainministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön päätökset kunnalle myönnettyistä valtionosuuksista sekä valtiovarainministeriön päätökset verotulomenetysten korvauksesta sekä kotikuntakorvausten perusosasta ja samalla selvitettiin edellä mainittujen vaikutukset kunnan talouteen.

Kaupunginhallitus päätti 6.3.2023 § 74 tyytyä valtiovarainministeriön päätökseen peruspalvelujen valtionosuudesta ja verotulomenetysten korvauksesta ja kotikuntakorvauksen perusosasta, mutta hakea oikaisua opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) myöntämään valtionosuuspäätökseen em. päätöksen perusteluissa esitetyn mukaisesti.

OKM on tehnyt oikaisuvaatimuksen ja tietojen tarkastelun perusteella 27.7.2023 uuden päätöksen opetus- ja kulttuuritoita varten käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta, jolla se myöntää Lahden kaupungille valtionosuutta -3,8 milj. euroa. Päätös korvaa kokonaisuudessaan 30.12.2022 tehdyn päätöksen.

OKM:n 27.7.2023 päättämät valtionosuudet ja kaupungin talousarvio 2023 ovat:

Peruste	OKM:n päätös 27.7.2023	Talousarvio 2023
Myönnetty valtionosuus	30 607 866	
Kunnan omarahoitusosuus, lukiokoulutus	-11 241 729	
Kunnan omarahoitusosuus, amm. koulutus	-23 143 606	

Yhteensä	-3 777 469	-4 100 000
----------	------------	------------

OKM:n valtionosuutta yksityiskohtaisesti avaavat laskelmat ovat saatavilla:
<https://vos.oph.fi/rap/>.

OKM:n päätöksen 27.7.2023 vaikutus Lahden kaupungin valtionosuusrahoitukseen on +0,32 milj. euroa, kun kaupunginhallituksen käsittelyssä 6.3.2023 vaikutuksen arvioitiin olevan +0,17 milj. euroa.

Peruste	OKM:n päätös 30.12.2022	OKM:n päätös 27.7.2023
Myönnetty valtionosuus	30 307 889	30 607 866
Kunnan omarahoitusosuus, lukiokoulutus	-11 241 729	-11 241 729
Kunnan omarahoitusosuus, amm. koulutus	-23 143 606	-23 143 606
Yhteensä	-4 077 446	-3 777 469

Oikaisuvaatimuksessa esitettiin korjausta OKM:n päätöksen pohjana oleviin tietoihin, jotka olivat virheellisiä mm. tietojensiirtymisvirheiden vuoksi: ”esiopetuksen pidennetyn oppivelvollisuuden 5-vuotiaat”, ”perusopetuksen yhteydessä tutkintoon valmistava koulutus” ja ”joustava perusopetuksen lisä”. Oikaisuvaatimuksen liitteenä toimitettiin esi- ja perusopetuksen VOS-tietojen korjauslomake valtionosuudensaajakohtaisten kokonaismäärien osalta.

Opetushallituksen (OPH) valtionosuusyksikkö on ollut oikaisuvaatimuksen jättämisen jälkeen Lahden kaupunkiin yhteydessä ja pyytänyt täydentämään korjauslomakkeen kokonaissuoritelaskentaan vaikuttavia tietoja. Uusi täydennetty VOS-tietojen korjauslomake on lähetetty OPH:lle 16.4.2023. Korjauslomakkeen oikea täydentäminen vaikuttaa

suoritelaskelmaan ja siten Lahden kaupungille myönnettyihin
valtionosuuksiin +0,13 milj. euroa.

Korjauksella ei ole vaikutusta palvelualueiden käyttötalouteen osoitettuihin
määrärahoihin. OKM:n valtionosuus on laskennallisista perusteistaan
huolimatta yleiskatteellinen erä, jonka käytöstä palvelujen tuottamiseen
voi kaupunki itsenäisesti päättää.

OKM:n päätös 27.7.2023 on tarkastettu eikä siinä ole havaittu epäselvyyttä
tai virheellisyyksiä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: konsernipalvelut/talouspalvelut, sivistyksen palvelualue: Tiina
Granqvist, Virve Jämsén, Erika Kähkönen

Liitteet

- 10 Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 27.7.2023 opetus- ja kulttuuritointa varten kunnille
käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 276

Lahti Events Oy:n purkaminen

4183/00.00.02.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö, Veli-Pekka Ignatius, 044 7161895

Päätös

Kaupunginhallitus jätti asian käsittelemättä esittelijän peruutettua päätösehdotuksen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa anteeksi kaikki Lahti Events Oy:n velat per 28.8.2023 yhteensä 6 873 000,00 euroa, näihin velkoihin liittyvät korkosaatavat per 28.8.2023 yhteensä 118 630,05 euroa ja täten päättää alaskirjata kirjanpidosta kaikki Lahti Events Oy:n saatavat. Lisäksi kaupunginhallitus päättää antaa omistajapoliittisena ohjeena Koko Lahti Oy:lle tehdä samoin.

Vielä kaupunginhallitus päättää antaa omistajapoliittisena ohjeena Koko Lahti Oy:lle, että sen tulee valvoa Kymiring Oy:n saatavat ja kaupunginhallitus velvoittaa selvittämään onko mahdollista hakea Kymiring Oy:n hallitukselta vahingonkorvauksia. Näiden toimenpiteiden jälkeen Lahti Events Oy tulee purkaa.

Käsittely

Jäsen Mira Nieminen ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 7 kohdan perusteella. Mira Nieminen poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn yhteydessä esittelijä peruutti päätösehdotuksen.

Perusteluosa

Lahti Events Oy on asetettu selvitystilaan 27.02.2023. Selvitysmies on hakenut julkisen haasteen yhtiön velkojille. Julkisen haasteen määräpäivä oli 3.7.2023. Lahti Events Oy:llä on enemmän velkoja kuin varoja.

Lahti Events Oy:n alasajolle on kolme eri vaihtoehtoa.

- 1) konkurssi
- 2) Selvitystilan lopettaminen ja yhtiön jatkaminen
- 3) Selvitystilan jatkaminen ja yhtiön purkaminen

Konkurssi

Yhtiön velkojille haetun julkisen haasteen määräpäivän jälkeen selvitysmiehen tulee, sitten kun kaikki tiedossa olevat velat on maksettu, jakaa yhtiön omaisuus. Jos yhtiön varat eivät riitä sen velkojen maksamiseen, yhtenä vaihtoehtona on, että selvitysmiehen on haettava yhtiön asettamista konkurssiin. Konkurssi- vaihtoehto etenisi asiaa

säätelevän lainsäädännön kautta. Kaupungin tulisi suurimpana ja ainoana merkittävänä velkojana vaatia yhtiön konkurssia.

Selvitystilan lopettaminen ja yhtiön jatkaminen

Mikäli yhtiön ainoa osakkeenomistaja, emoyhtiö KOKO Lahti Oy, haluaa jatkaa yhtiön toimintaa purkamatta yhtiötä selvitysmenettelyn kautta, voi yhtiön omistaja päättää ennen yhtiön omaisuuden jakamista selvitystilan lopettamisesta ja toiminnan jatkamisesta osakeyhtiölain 20 luvun 19 §:n mukaisesti. Tällöin selvitysmies laatii toiminnastaan selvitystilan aikana lopputilityksen. Tämä vaatii, että Lahden kaupunki yhtiön suurimpana velkoja ja emoyhtiö Koko Lahti Oy eivät peri velkoja eikä niihin liittyviä korkoja. Kaupungin tulisi hyväksyä se, että yhtiö ei voi velkoja kaupungille suorittaa nykyisillä tiedoilla ja resursseilla. Selvitystilan lopettamisen jälkeen yhtiölle tulee nimetä hallitus ja se jatkaisi toistaiseksi. Selvitystilan lopettamista voidaan pitää väliaikaisena ratkaisuna. Koska yhtiöllä ei ole toimintaa, ei sen asema muuttuisi nykytilasta. Tässä vaihtoehdossa myös velkojen anteeksianto on mahdollista, tällöin puhutaan akordista.

Selvitystilan jatkaminen ja yhtiön purkaminen

Kolmas vaihtoehto on selvitystilan jatkaminen ja yhtiön purkaminen. Jotta yhtiö voidaan purkaa selvitystilamenettelyn kautta, yhtiön varojen tulee riittää sen velkojen maksamiseen. Yhtiön varat riittävät muiden kuin Lahden kaupungin ja emoyhtiön velkojen maksuun. Selvitystilan jatkaminen ja yhtiön purkaminen vaatii velkojen anteeksiantamisen eli akordin.

Vaihtoehtojen tarkastelua

Konkurssimenettely on vaihtoehtoista kallein, mutta sen kustannukset eivät ole kaupungin kannalta suuret. Sillä ei saavuteta mitään sellaisia etuja, joita ei voida myös muilla vaihtoehtoilta saavuttaa. Koska käytännössä ainoana velkojana on kaupunki ja kaupungin omistama yhtiö, konkurssi on turha kuluerä. Yhtiöllä on varoja täysimittaiseen konkurssimenettelyyn, mutta sen kulut vähentävät kaupungin saamaa lopullista jako-osuutta. Ilman konkurssiakin yhtiössä voidaan tehdä erityinen tarkastus (osakeyhtiölaki 7:7). Erityisen tarkastuksen kustannukset vähentäisivät kaupungin saamaa jako-osuutta. Erityisen tarkastuksen kustannukset eivät arvion mukaan ole merkittävät.

Vaihtoehto kahdessa yhtiö velkoja ei peritä, mutta ei anneta anteeksikaan. Yhtiö jää "pöytälaatikkoon" ilman liiketoimintaa ja muita tapahtumia. Vaihtoehto kolme olisi väliaikainen ratkaisu, jolle ei tässä tilanteessa ole tarvetta.

Vaihtoehto kolmessa tarvitaan päätöksentekoa, jossa päätetään antaa Lahti Events Oy:n velat anteeksi. Akordin perusajatus on, että koska kaupunki joka tapauksessa saa Lahti Events Oy:n kaiken omaisuuden, kun se lopulta puretaan (KOKO Lahti Oy:n kautta), on velkojen anteeksianto siten toimenpide, joka ei tuota lisävahinkoa kaupungille.

Kaupungin taloudenpidon näkökulmasta Lahti Events Oy:n velat on alaskirjattava kaikissa vaihtoehtoisissa. Vuonna 2022 tehtiin pakollinen varaus 4.892.536,67 liittyen Lahti Events Oy:n saataviin.

Tarkastelun perusteella ehdotetaan, että valitaan vaihtoehto 3 eli Lahti Events Oy:n kaikkien velkojen anteeksi anto ja yhtiön purku. Vaihtoehto on

kustannustehokas, selkeä ja yksinkertainen. Vaihtoehto ei sulje pois erityisen tarkastuksen mahdollisuutta.

Päätösehdotuksessa todetaan lisäksi, että Koko Lahti Oy:n tulee selvittää, onko mahdollista hakea Kymiring Oy:n hallitukselta vahingonkorvauksia.

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimus

Toimenpiteet: Talouspalvelut, rahoituspalvelut, Provincia Oy, Koko Lahti Oy, toni.merenheimo@magnussonlaw.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi valmistelija

Liitteet

11 Muistio Lahti Events Oy 24.8.2023 Lahden kaupungille_julkinen

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 277

Valtuustoaloite: Lahden kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen KV

10621/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta p. 050 559 4065

Työhyvinvointipäällikkö Päivi Maisonlahti p. 044 416 3075

Vs. liikuntajohtaja Markku Ahokas p. 044 416 3629

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 16.08.2023

§ 61

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.06.2023

§ 56

Päätös

Lautakunta palautti vastauksen uudelleen valmisteluun ja esitti, että lausuntoa täydennetään kuvaamalla tarkemmin psykososiaalisia työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä mm. hyvä esihenkilötyö, työn psykososiaalinen kuormittavuus, ja sitä, miten Lahden kaupunki tukee näitä osa-alueita.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon.

Käsittely

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Maria Mäkynen teki seuraavan palautusehdotuksen:

”Lautakunta palauttaa vastauksen uudelleen valmisteluun ja esittää, että lausuntoa täydennetään kuvaamalla tarkemmin psykososiaalisia työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä mm. hyvä esihenkilötyö, työn psykososiaalinen kuormittavuus, ja sitä, miten Lahden kaupunki tukee näitä osa-alueita.”

2. varapuheenjohtaja Sari Niinistö kannatti tehtyä esitystä. Tämän jälkeen lautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Mäkysen tekemän kannatetun palautusehdotuksen.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus palautti yksimielisesti asian valmisteluun 22.5.2023 (§ 180), koska asia ei ollut käynyt hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnassa.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä ja Vihreiden valtuustoryhmä
14.11.2022:

”Kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen

Me Perussuomalaisten ja Vihreiden valtuustoryhmän jäsenet haluamme jättää valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen valtuustoaloitteen, missä tutkitaan ja selvitetään erilaisia mahdollisuuksia kaupungin työntekijöiden terveyden, hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen edistämiseksi.

Työntekijän hyvinvointi on korostunut merkittäväksi tekijäksi työssä jaksamisen vahvistamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Työhyvinvointi lisää työhön sitoutumista sekä lisää tuottavuutta.

Sairauspoissalot näkyvät julkisina kustannuksina, mutta myös kasvattavat toisaalla muiden työmäärää sekä heikentävät yksilön osallisuutta ja saattavat olla vaikuttamassa negatiivisesti työilmapiiriin. Monella sektorilla työn kuormittavuus, hektisyys ja vaatimukset koettelevat niin työntekijän fyysistä kuntoa kuin psyykkistä kestävyyttä.

Työvoimasta käytävän sekä jatkuvasti kiihtyvän kilpailun johdosta, on tärkeää panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja selvittää hyvinvointia edistäviä toimia työnantajan näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan, työhyvinvointi on kokonaisuus, jossa työn mielekkyys koostuu useista tekijöistä, joista terveys ja hyvinvointi ovat keskeisiä (STM 12.11.2022). Työnantajan tarjoamat mahdollisuudet hyvinvoinnin lisäämiseen ovat kilpailuetu työvoimamarkkinoilla. Työnantajan tulee olla houkutteleva ja erottuva. Hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät mahdollisuudet työssä tulevat olemaan yksi tärkeimmistä tekijöistä tulevaisuuden rekrytoinneissa.

Aloite vastaa suoraan Lahden strategian Kestävästi uudistuva -osion henkilöstön hyvinvointia edistävään osuuteen. Strategian uudistumisen mitattavissa tavoitteissa mainitaan mm., että Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuusekä kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu.

Esitämme, että kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi selvittäisimme ja tutkisimme seuraavia mahdollisuuksia.

1. Viikkokohtaisen hyvinvointiin sekä virkistäytymiseen liittyvän työajan 1–2 h kohdentamiseksi ja käyttöönottamiseksi. Henkilöstö voi käyttää kyseisen ajan liikkumiseen tai virkistäytymiseen työnantajan määrittelemien ohjeiden mukaisesti.
2. Mahdollisen alennusjärjestelmän käyttöönottamiseksi, jossa kaupungin omiin liikuntapaikkoihin sekä kaupungin järjestämiin liikunta- ja kulttuuritapahtumiin voisi saada pienen alennuksen.
3. Mahdollistamalla työnantajan verovapaa polkupyöräetu, joka olisi palkan sisällä siten, ettei siitä aiheudu työnantajalle muita kustannuksia, kuin järjestelykustannukset. Mahdollisuuksien ja käytäntöjen selvittäminen ja käyttöönotto kestävän arkiliikkumisen kannustamiseksi.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Työhyvinvointi on kokonaisuus, jonka muodostavat työ ja sen mielekkyys, terveys, turvallisuus ja hyvinvointi. Työhyvinvointia lisäävät muun muassa hyvä ja motivoiva johtaminen sekä työyhteisön ilmapiiri ja työntekijöiden ammattitaito.

Työhyvinvointia ja sen kehittämistä ohjataan henkilöstöpolitiikkaa ohjaavien ohjelmien kautta:

- Henkilöstöpoliittiset linjaukset (2021)
- Työsuojelun ja työhyvinvoinnin toimintaohjelma (2023)
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelma (2020–2024)
- Varhaisen välittämisen toimintamalli (2022)

Henkilöstöpoliittiset linjaukset

Lahden kaupungilla on yhteiset henkilöstöpoliittiset linjaukset, jotka tukevat hyvää johtamista ja luovat osaltaan pohjan meidän kaikkien työssä onnistumiselle. Työssä onnistuminen takaa laadukkaat palvelut asukkaillemme.

Lahden kaupunki on vastuullinen ja työntekijälähtöinen työnantaja.

Henkilöstöpolitiikkamme perustuu kaupungin strategiaan, arvoihin ja eettisiin periaatteisiin. Henkilöstöpolitiikan keskiössä on hyvä johtaminen ja meidän kaikkien työhyvinvointi. Yhteistyö ja luottamus ovat meille tärkeitä menestystekijöitä.

Toimimalla yhteisen työnantajan mallin mukaan varmistamme kaupungin asukkaille parhaat mahdolliset palvelut sekä houkuttelevan ja elinvoimaisen asuinympäristön.

Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Niiden takaamiseksi tarvitaan oikeudenmukaista henkilöstöpolitiikkaa ja -johtamista.

Henkilöstöjohtaminen perustuu kaupungin strategiaan, arvoihin ja eettisiin periaatteisiin. Ytimessä ovat hyvän yhteistyön ja luottamuksen rakentaminen. Onnistuminen näkyy arjen toiminnassa ja työhyvinvoinnin kokonaisarviossa.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset ohjaavat operatiivista toimintaa. Lahden kaupungin konserniyhtiöt noudattavat toiminnassaan soveltuvien osien Lahden kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Henkilöstöpalvelut huolehtii henkilöstöpoliittisten linjausten jalkauttamisesta organisaatioon.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset on hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.2.2021 § 74.

Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on:

- Varmistaa kuntalaisille laadukkaat, vaikuttavat, taloudellisesti tuotetut ja tarvetta vastaavat palvelut.
- Palvelutarpeen kannalta tarkoituksenmukaiset henkilöstöresurssit mahdollistavat osaamisellaan tuloksekkaan ja vaikuttavan toiminnan sekä palvelustrategian toteutumisen.
- Kannustaa henkilöstöä hyviin suorituksiin, yksilöiden huomioimiseen ja motivoida työn tavoitteiden saavuttamiseen.
- Säilyttää henkilöstön työ- ja toimintakyky koko työelämän ajan sekä kannustaa ennakoivaan ja omavastuiseen terveyden edistämiseen.

- Henkilöstöä kannustetaan yhdessä kehittämiseen työn tuloksellisuuden ja luottamuksellisen ilmapiirin saavuttamiseksi.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset muodostuvat seitsemästä osa-alueesta:

1. johtaminen ja esihenkilötyö
2. henkilöstösuunnittelu
3. henkilöstön saatavuus
4. palkitseminen
5. osaaminen
6. työturvallisuus- ja työterveystoiminta
7. edellä mainittujen osa-alueiden kautta rakentuva luottamus, yhteistyö ja joustavuus

Lahden kaupungin työhyvinvoinnin käsite perustuu kokonaisvaltaiseen työhyvinvoinnin määritelmään, jossa työhyvinvoinnin nähdään muodostuvan

- työstä
- työoloista ja johtamisesta
- motivaatiosta
- arvoista ja asenteista
- ammattitaidosta ja osaamisesta
- terveydestä ja toimintakyvystä

· muista tekijöistä

Työhyvinvoinnin kehittäminen on olennainen osa henkilöstöjohtamista, jossa esihenkilötyö on tärkeässä roolissa. Se kuuluu myös turvallisuuden johtamiseen, joka luo ja ylläpitää terveellisen ja turvallisen työn edellytyksiä organisaatiossa. Henkilöstöllä on velvollisuus noudattaa työnantajan antamia määräyksiä ja turvallisuusohjeita sekä huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta ja ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuuspuutteista esihenkilölleen.

Työhyvinvointitoimenpiteillä tähdätään kokonaisvaltaiseen työvoiman hyvinvoinnin edistämiseen. Samalla vaikutetaan organisaatioiden tuottavuuden edistämiseen ja työnantajan hyvään maineeseen. Työhyvinvoinnista huolehtiminen parantaa koko henkilöstön tyytyväisyyttä, työelämän laatua ja yhteistyötä.

Työhyvinvointipalvelut ja työterveyshuolto esihenkilötyöntukena

Esihenkilöitä pyritään tukemaan työhyvinvointivaltuutetun ja työterveyshoitajan tapaamisessa vuosittain. Esihenkilön tukikeskustelu voi olla esihenkilön omaan jaksamiseen liittyvää tai laajemmin työyhteisön tilanteeseen liittyvää keskustelutukea ja konsultointia. Tavoitteena on lisätä työhyvinvointia ja työn sujuvuutta. Keskustelu on luottamuksellinen. Keskusteluun osallistuvat esihenkilö, työterveyshoitaja ja työhyvinvointivaltuutettu.

Tapaamisen aiheet.

1. Esihenkilön työnkuva, alaisten määrä
2. Esihenkilötyön kuormitustekijät

3. Esihenkilötyön voimavarat
4. Työyhteisön tilanne
5. Työkykykeskustelut, varhaisen välittämisen malli
6. Työntekijöiden sairauspoissaolot
7. Korvaavan työn käyttö
8. Työpaikkaselvitys
9. Terveystarkastukset
10. Jatkosuunnitelma

Kehityskeskustelut

Lahden kaupungilla kehityskeskustelujen lähtökohtana ovat kaupungin strategia, arvot ja tavoitteet, joita toteutetaan strategiakärkiin ja -linjoihin määriteltujen toimenpiteiden avulla tiimi- tai yksilötasoisina. Tavoitteiden määrittely auttaa työntekijää hahmottamaan omaa osuuttaan kokonaisuudessa ja toimimaan määriteltujen tavoitteiden suuntaisesti. Työskentelemällä tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi ja toimimalla arvojen mukaisesti jokainen työntekijä osallistuu strategian toteuttamiseen.

Kehityskeskustelukokonaisuuteen kuuluvat ryhmäkehityskeskustelut ja henkilökohtainen kehityskeskustelu. Ryhmäkeskustelussa keskustellaan kaupungin strategiasta ja arvoista sekä työyhteisön yhteisen kehittymisen ja työhyvinvoinnin tavoitteista.

Henkilökohtaisissa keskusteluissa käsitellään edellä mainittujen aiheiden lisäksi työntekijän omia tavoitteita, palautetta ja urasuunnitelmaa. Jokaisen työntekijän kanssa käydään kehityskeskustelu vähintään kerran vuodessa. Päävastuu kehityskeskustelujen käymisestä on esihenkilöllä, mutta myös työntekijä voi pyytää keskustelua esihenkilöltään. Kehityskeskustelut käydään vuosittain.

Kehityskeskustelussa

- Työntekijä antaa palautetta esihenkilölle esim. johtamisesta, viestinnästä ja esihenkilötyöstä
- Esihenkilö antaa palautetta työntekijälle esim. työssä suoriutumisesta, yhteistyöstä ja aktiivisuudesta
- Palautteista keskustellaan rakentavasti yhdessä
- Keskustellaan työyhteisön toimivuudesta ja yhteistyöstä, esim. mikä toimii, missä korjattavaa ja kuinka jokainen voi vaikuttaa omalla panoksellaan työyhteisöön
- Keskustellaan ja sovitaan toimenpiteistä, joilla parannetaan työhyvinvointia, kuten työntekijän vahvuuksista, motivaatiosta ja muista esim. työtiloihin ja -välineisiin, työn kuormittavuuteen ja työssä viihtymiseen liittyvistä asioista.

Esihenkilöt keskustelevat työntekijän kanssa työstä arjessa jatkuvasti.

Koulutussuunnitelmat

Koulutussuunnitelmat rakentuvat osaamisen kehittämiseen. Koulutuksia suunniteltaessa tärkeää on tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu. Palvelu- ja/tai vastuualue ja/tai palveluyksikkökohtaiset

koulutussuunnitelmat käsitellään käsitellään kaupungin yhteistoimintaryhmässä (YTR).

Työhyvinvoinnin mittaaminen

Työhyvinvointikysely on työelämän laatua kuvaava mittari. Kysely tuottaa työyhteisölle mahdollisuuden tarkastella omaa työtään, osaamistaan ja työyhteisön toimivuutta yhteisen keskustelun kautta. Tulosten avulla voidaan tunnistaa vahvuudet ja mahdolliset työhyvinvoinnin kehittämiskohteet, joita hyödyntäen syntyy oman työyhteisön työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelma. Työhyvinvointi ymmärretään laaja-alaisesti koko työyhteisön toimivuudeksi. Tulosten hyödyntäminen antaa välineen vaikuttaa työyhteisön toimivuuteen ja tuloksellisuuteen.

Kyselyn tulokset käsitellään työyhteisöissä. Tuloksista tunnistetaan omat vahvuudet ja päätetään yhdessä enintään kolme työhyvinvoinnin edistämisen kehittämiskohdetta. Pulssikyselyssä mitataan kehittämisen onnistumista.

Työhyvinvointimittaus on sekä väline että prosessi, joka edellyttää koko henkilöstön osallistumista sekä hyvää johtamista ja tiedonkulkua koko organisaatiossa. Tuloksia arvioidaan organisaation eri tasoilla.

Kaupunkitasoisesti työhyvinvoinnin kehittymistä seurataan strategisin mittarein, jotka talousarvioissa, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvon kehittymisen suunnitelmassa ja henkilöstöpoliittisissa periaatteissa on määritelty.

Menestystä henkilöstön hyvinvoinnin tukemisessa liikunnan parissa

Kaupungin henkilöstöpoliittisten linjausten yhtenä tavoitteena on, että henkilöstön työ- ja toimintakyky säilyy koko työelämän ajan sekä

tavoitteena on kannustaa henkilöstöä ennakoivaan ja omavastuiseen terveyden edistämiseen. Työturvallisuus- ja työterveystoiminnan päämääränä on taata turvallinen ja terveellinen työpaikka, sekä edistää henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia.

Lahden kaupunki palkittiin Maakunnan aktiivisimpana työpaikkana Päijät-Hämeen Urheilugaalassa 18.2.2023. Tunnustus tuli hyvin hoidetusta henkilöstöliikunnasta. Asian eteen on tehty päämäärätietoisesti töitä. Lahden kaupunki tukee henkilöstön liikkumista ja hyvinvointia sekä pitää yllä myös toiminnan jatkuvuutta. Toiminnan jatkuvuus onkin avainasemassa. Ajatuksena on, että työhyvinvointi ja yleinen hyvinvointi kietoutuisivat luontevasti yhteen.

Työhyvinvointia liikkumalla, on Lahden kaupungin työntekijöille suunnattu liikunnan kehittämishanke, joka käynnistyi vuonna 2020. Hankkeen tavoitteena on Lahden kaupungin työntekijöiden toiminta- ja työkyvyn edistäminen työelämässä liikunnan avulla, motivaation kasvattaminen omaehtoiseen liikuntaan, yhteisöllisyyden lisääminen työpaikoilla ja työntekijöiden sairauspoissaolojen vähentäminen. Työpaikoilla voidaan edistää työkykyä ja terveellisiä elintapoja monin eri keinoin.

Työhyvinvointia liikkumalla kolmella hankekaudella (2020 - 2022) on vakiinnutettu työyhteisöjen liikuntavastaavien eli Ellien ja Elmojen virkistys- ja koulutuspäivä käytäntö ja toiminnan kehittäminen, avoimet maksuttomat Inbody kehonkoostumusmittaukset sekä kuukausittaiset maksuttomat lajikokeilut. Niin lajikokeiluissa kuin InBody mittauksissakin on kolmen vuoden aikana toteutunut jo yli 2000 käyntikertaa.

Osana hanketta kaupungin työntekijöiden oma liikuntaneuvoja tarjosi vuonna 2022 niin liikuntaneuvontaan kuin myös ryhmäneuvontaa. Asiakkaita oli yhteensä 100. Osa tapaamisista toteutettiin työyksiköissä,

jossa liikuntaneuvoja järjesti niin taukoliikuntaa, kuin liikuntaluentojaakin. Tapaamisissa pohdittiin yhdessä, miten juuri kyseisessä työpaikassa aktiivisuutta voisi lisätä. Näistä kohtaamisista syntyi myös pidempiä liikuntaneuvonnan asiakkuuksia.

Työhyvinvointia liikkumalla –hanke ulkopuolisen rahoituksen turvin on päättynyt. Kaupunki on kuitenkin halunnut jatkaa henkilöstön liikunnan tukemista ja on jatkanut omalla rahoituksella työhyvinvointia liikkumalla - hanketta ainakin vuoden 2023 ajan.

Kaupunki tarjoaa työntekijöilleen henkilöstöetuuden omaehtoisen liikunnan, kulttuurin ja hyvinvoinnin tukemiseen (ePassi). Edun arvon nostamista arvioidaan osana vuoden 2024 talousarvioprosessia.

Työajan kohdentaminen viikoittain hyvinvointiin ja virkistäytymiseen

Kaupungissa työskentelee noin 3700 ammattilaista erilaisissa tehtävissä ja työaikamuodoissa. Osa työtehtävistä on lakisääteisesti mitoitettu (esim varhaiskasvatus) ja/tai palvelua tuotetaan etukäteen laadittujen aikataulujen mukaisesti (perus- ja lukiokoulutus). Näissä palveluissa edellytetään sijaisen palkkaamista, kun työntekijä/virkamies on poissa. Käytännössä tällöin otettaisiin sijainen noin puolelle osaa henkilöstöstä. Hyvinvointiin ja virkistäytymiseen vapautettavan yhden työtunnin osalta ylimääräiset sijaiskulut vuoden 2024 palkkatasolla vuositasolla ovat arviolta 2,3 miljoonaa ja kahden tunnin osalta 4,6 miljoonaa. Osassa työtehtäviä sijaista ei palkata lyhytaikaiseen poissaoloon, mutta tällöin työtehtävät hoitaa toinen työntekijä sijaisena tai poissaollut palattuaan töihin, mikäli työtehtävät niin edellyttävät. Henkilökunnan poissaolo voi merkitä myös palveluaikojen supistamista tai muuta palvelun laadun heikkenistä sekä tuottavuuden laskua.

Säännöllinen työajan käyttö virkistäytymiseen viikoittain 1-2 tuntia viikossa on lähes mahdotonta toteuttaa käytännössä. Kaupungin yksiköillä on mahdollisuus järjestää koko työyhteisöön kohdistuvia työhyvinvointitilaisuuksia ja jo talousarvion laadintaohjeessa ohjeistetaan työhyvinvoinnin budjetoinnista.

Alennusjärjestelmän mahdollinen käyttöönotto

Esimerkiksi Lahden neljässä uimahallissa sekä Maauimalassa käy vuosittain noin 400 000 asiakasta. Uimahallien hinnat ovat tuettuja sekä työssäkäyville että alennetuille ryhmäläisille. Uimahallien sisäänpääsymaksujen todelliset käyttökustannuksien ovat keskimäärin 12,50 €/asiakas.

Uimahallien lippujen hinnoittelussa on selkeä jako. Työssäkäyvät maksavat täyden hinnan ja puoleen hintaan uimaan pääsevät eläkeläiset, opiskelija, lapset, työttömät yms.

Kertamaksu työikäisillä on 6 € ja aleryhmillä 3 €. Ostaessa esim. 50 kerran kortin työssäkäyvien kertamaksuksi tulee 4,70 € ja aleryhmäläisien 2,34 €.

Sarjalippujen lisäksi on mahdollista ostaa puolen vuoden tai vuoden kausikortteja, jotka ovat voimassa ostopäivästä. Sarja- ja vuosikortteilla pääsee uimaan kaikkiin neljään uimahalliin sekä Maauimalaan.

Käytännössä mahdollisia uintipäiviä on 365 pois lukien pyhäpäivät.

Uimahallit ovat lomittain kesäisin huollossa ja vain 2-3 viikkoa yhtä aikaa suljettuna ja tämänkin ajan pääsee harrastamaan vesiliikuntaa

Maauimalaan. Oikein ahkera vuosikortin ostanut työssäkäyvä uintiharrastaja, joka ui 300 päivänä, maksaa uintikerrastaan 1,2 € ja vastaavasti alennus ryhmäläisille kertamaksun hinnaksi tulee 0,5 €.

Erillistä alennusjärjestelmää ei ole mielekästä rakentaa kaupungin työntekijöille. Henkilöstön omaehtoiseen liikunnan ja kulttuurin tukemiseen on käytössä henkilöstöetuus (ePassi).

Polkupyöräetu

Verohallinnon ohjeiden ja lainsäädännön mukaan työnantajan työntekijälleen antama enintään 1 200 euron arvoinen polkupyöräetu on verovapaata tuloa. Polkupyöräetu on työntekijäkohtainen etu. Polkupyöräetu muodostuu niille kuukausille, joiden aikana pyörä on työntekijän käytettävissä. Polkupyöräedun ja joukkoliikenteen matkalipun verovapaa enimmäismäärä on yhteensä 3 400 euroa. Lahden kaupungilla on käytössä joukkoliikenteen työsuhte-etuus.

Polkupyöräetu voidaan antaa eri tavoin eikä edun järjestämistavalla ole vaikutusta polkupyöräedun verovapauteen. Työnantaja voi antaa työntekijälle polkupyöräedun palkanlisänä. Tällöin polkupyöräedun verovapaan tulon ylittävä määrä lisätään bruttopalkkaan veronalaisena luontoisetuna. Työnantaja voi tarjota polkupyöräedun myös siten, että työntekijän kanssa sovitaan polkupyöräedun sisältyvän hänen palkkaansa. Tällöin polkupyöräedun verovapaan tulon määrällä on vaikutusta työntekijän veronalaiseen palkkaan.

Lahden kaupungin työnantajakuvan näkökulmasta henkilöstöetuudet toteutetaan todellisina etuina eli palkan lisinä. Polkupyöräedun käyttööotto tarkoittaisi palveluntuottajan kilpailuttamista. Kilpailutus valmistellaan, mikäli talousarvio 2024 mahdollistaa edun käyttöönoton. Polkupyöräedun hallinnointiin tulee myös osoittaa henkilöresusseja.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 12 Valtuustoaloite: Lahden kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 278

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lakkauttaa ns. valtuustokortin KV

603/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Ville Hälinen 30.1.2023:

”Valtuutetun aloiteoikeutta hyödyntäen esitämme, että Lahden kaupunki lakkauttaa ns. valtuustokortin. Lahtelaisten päättäjien pitää johtaa edestä tilanteessa, jossa kaikkialla joudutaan leikkaamaan ja luopumaan eduista.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustokortti

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston henkilökortti oikeuttaa maksuttomaan sisäänpääsyyn yhden seuralaisen kanssa seuraaviin kaupungin tilaisuuksiin ja laitoksiin (teatterilla erillinen käsittelymaksu):

- Nuorisopalvelujen järjestämät ja niiden tiloissa järjestettävät tilaisuudet
- Kaupungin museot ja niiden tiloissa järjestettävät tilaisuudet ja näyttelyt
- Kulttuuripalveluiden järjestämät ja niiden tiloissa järjestettävät tilaisuudet ja näyttelyt
- Kaupunginorkesterin konsertit
- Kaupunginteatterin oman tuotannon esitykset ja kaupungin järjestämät muut tilaisuudet teatteritalossa
- Maauimala ja kaupungin urheilukeskuksessa järjestämät tilaisuudet
- Kaupungin urheilu- ja pallokentillä järjestämät tilaisuudet
- Lahden, Kivimaan, Saksalan ja Nastolan uimahallien yleisövuorot

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.12.2017 § 156 käsitellyt samansisältöisen aloitteen ja päättänyt silloin, että kortin käyttötarkoitus huomioiden sen käytöstä ei tule luopua.

Kortin käyttötarkoitus on antaa luottamushenkilöille ja virkatehtäviä hoitaville mahdollisuus tutustua kaupungin kulttuuri- ja liikuntatarjonnan palveluihin päätöksenteon tueksi.

Kortti on myönnetty ko. perusteluilla nykyiselle valtuustokaudelle ja on voimassa aikavälillä 2022-2026.

Kortin käyttö on vähäistä ja käyttö vastaa kortin käyttötarkoitusta. Väärinkäytöksiä ei ole havaittu.

Korttia on kätetty mm uimahalleissa n. 250 käyntiä/vuosi, museoissa n. 30 kertaa/vuosi, kaupunginorkesterissa vuosina 2017-2018 n. 200 lippua/vuosi ja vuosina 2020-2022 n. 50-60 lippua/vuosi (koronan vaikutus) ja teatterissa arviolta n. 5/vuosi (myyntijärjestelmästä ei ole saatavissa tarkkaa lukumäärää).

Tiedossa olevilla käyntimäärillä kustannus on alle 10 000 euroa/vuosi.

Sivistyspalveluiden lausunto

Valtuustokortti koetaan positiivisena asiana, jota luottamushenkilöt voisivat hyödyntää nykyistä enemmän tutustuakseen kaupungin tarjoamiin palveluihin.

Johtopäätökset

Valtuustokortin käyttö on vähäistä, eikä väärinkäytöksiä ole havaittu. Kortista aiheutuvat kustannusvaikutukset ovat sen käyttötarkoitukseen nähden vähäiset. Valtuustokortin tarkoituksena on kannustaa valtuutettuja päätöksentekijöinä tutustumaan kaupungin tarjoamiin palveluihin. Tämän vuoksi kortista ei nähdä tarvetta luopua kesken valtuustokauden.

Kortin tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan uudestaan valtuustokauden päättyessä. Kortista voidaan luopua seuraavan valtuustokauden osalta. Tulee varmistaa, että luottamus- tai virkatehtäviä hoitavia henkilöitä voidaan kutsua edustus tai tutustumistarkoituksessa kaupungin erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin jatkossakin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Kv: -

Liitteet

- 13 Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lakkauttaa ns. valtuustokortin 30.1.2023

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 279

Lahden osallistuminen EAKR-hankehakuun "Kestävän liikenteen pilotit Päijät- Hämeessä"-hankeella

3861/00.01.03.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristökoordinaattori Aino Kulonen p. 044 482 6178

Ympäristöjohtaja Elina Ojala p. 044 482 6376

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Lahti osallistuu EAKR-hankehakuun "Kestävän liikenteen pilotit Päijät- Hämeessä"-hankehakemuksella.

Hankesuunnitelman kokonaisbudjetti on noin 500 000 €, josta Lahden kaupungin osuus on noin 200 000 €. Omarahoitusosuus on 25 % eli noin 50 000 €. Mikäli hankehakemus saa positiivisen rahoituspäätöksen, omarahoitusosuus katetaan elinvoima- ja työllisyyspalveluiden sisäisten projektien kustannuspaikalta 101014039.

Käsittely

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 4 kohdan perusteella. Sonja Falk poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Lahden kaupunki tekee tavoitteellista ilmastotyötä. Suurimmaksi päästölähteeksi on energiakäännöksen jälkeen muodostunut liikenne, jossa korostuu etenkin tieliikenteen päästöt. Lahden ilmasto-ohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa kesäkuussa 2023 ja yhtenä toimenpiteenä on kestävän liikkumisen vuosi 2025. Teemavuodella haetaan vauhtia päästövähennyksiin erilaisten kokeilujen kautta. Nyt haussa oleva Hämeen ELY-keskuksen koordinoima EAKR-hankerahoitus tarjoaa mahdollisuuden saada tukea kestävän liikenteen edistämiseen.

LAB-ammattikorkeakoulu, Lahden kaupunki ja Hollolan kunta ovat valmistelleet yhteishanketta kestävän liikenteen teemalla, jossa korostuu etenkin koulu- ja opiskelumatkat, työmatkaliikuminen sekä tavaraliikenne.

Hankkeen suunniteltu kesto on 2,5 vuotta ja aloitusajankohta on keväällä 2024.

Hankesuunnitelman kokonaisbudjetti on noin 500 000 €, josta Lahden kaupungin osuus on noin 200 000 €. Omarahoitusosuus on 25 % eli noin 50 000 € ja se kohdistuisi elinvoima- ja työllisyyspalveluiden sisäisten projektien kustannuspaikalle 101014039. Hankerahoitus sisältää projektipäällikön palkkakulut sekä viestintään ja taustaselvityksiin liittyviä ostopalveluita. Mikäli hanke saa myönteisen rahoituspäätöksen, siitä saattaa aiheutua tarve muutoksiin Lahden kaupungin talousarviossa. Hankehakemuksen määräpäivä on 31.8.2023.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote KOPA talouspalvelut, Tuija Aarnikoivu, Elina Ojala, Aino Kulonen

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 280

Lahden hallitusohjelmataavoitteet

520/00.01.02.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinvoimajohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho, p. 040 595 4543

Kehittämisjohtaja Sari Alm, p. 050 398 5162

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedokseen katsauksen kaupungin hallitusohjelmavaikuttamisen kärkitoimista.

Käsittely

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 4 kohdan perusteella. Sonja Falk poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Lahden kaupunki käynnisti kaupungin edunvalvontaohjelman valmistelut yhteistyössä Päijät-Hämeen liiton ja sidosryhmien kanssa keväällä 2022 (ETJ 11.4.2022 §33). Edunvalvonnan tavoitteet vahvistettiin kaupunginhallituksessa 20.6.2022 (KH §262) ja hallitusohjelmataavoitteiden

kärjet täsmennettiin 30.1.2023 (KH §39). Lahti ja Päijät-Häme rakentavat kestävän ja kilpailukykyisen Suomen tulevaisuutta.

Kärkitavoitteiksi määriteltiin seuraavat teemat:

1. Elintarviketeollisuus
2. Ympäristöedelläkävijät
3. Kansallinen talviurheilun keskus
4. Maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus
5. Kasvukeskuksien saavutettavuus

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen uuden "Vahva ja välittävä Suomi" -hallitusohjelman myötä kaupungin asiantuntijat ovat kesän aikana tehneet analyysia hallitusohjelmasta ja sen mahdollisista vaikutuksista kaupungille.

Tämän pohjalta mm. seuraavat hallitusohjelmasta nousevat asiat ovat Lahden kaupungin edunvalvonnan näkökulmasta erityisen tärkeitä:

- Suurten kaupunkien rooli ja yhteistyömahdollisuudet hallitusohjelmassa
- Maakuntien keskuskaupunkien sopimuskumppanuudet
- TKI-toiminnan ja koulutuksen aloituspaikkojen lisäykset
- Elintarvikeviennin kasvattaminen
- Valtakunnallinen hiilineutraaliustavoite
- Suomi kansainvälisenä liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjänä
- Suomi liikkeelle -ohjelma
- TE24-uudistus ja rahoitus
- Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa
- Raideinvestoinnit
- Maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus
- Asumisen ratkaisut ja tuet
- Lunastuslain korvausperusteet
- Kuntien rahoitus ja valtionosuusjärjestelmä
- Julkiset hankinnat ja sidosyksiköiden omistukset

- Normituksen keventämisohjelma
- Kulttuurirakennusten uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet
- Vapaan sivistystyön rahoitus
- Oppilas- ja opiskelijahuollon organisointi

Lahden kaupunki tekee hallitusohjelmavaikuttamistyötä yhdessä Päijät-Hämeen liiton, Lahden seudun kehitys LADECin, oppilaitoksien ja yritysten kanssa. Lisäksi Kuntaliitto, muut kaupungit ja esimerkiksi C21-verkosto toimivat tärkeänä vaikuttamisen keinoina.

Hallitusohjelman teemoista on laadittu ja valmistellaan konkreettisia ehdotuksia maan hallituksen valmistelun ja päätöksenteon tueksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 281

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen kuntaveron KV

2096/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.”

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Mikko Lindroos 24.4.2023:

”Valtuutetun aloiteoikeutta hyödyntäen esitämme, että Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen kuntaveron, jota verojen korotuksista innostuneet lahtelaiset voivat maksaa halutessaan vaikka muidenkin puolesta.

Viime aikaisen keskustelun perusteella Lahdessa on paljon tahoja, jotka

ovat taas kerran innostuneet ensisijaisesti korottamaan kunta- ja/tai kiinteistöveroja ratkaisuna Lahden talousongelmiin. Lahti on jo nykyisellään näissä veroissa Suomen kärkeä ja ne ovat Lahden vetovoimaa sekä kilpailukykyä haittaava tekijä. Noustessaan ne ovat sitä entistä enemmän.

Niinpä esitämme, että Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen ”veron”, joka voitaisiin toteuttaa esimerkiksi lahjoituksen tjsm. muodossa kaupungille. Näin vastaamme Lahden kaupungin talousongelmiin ja samalla tämän veronkorotuksista innostuneen väestön osan tarpeisiin, vaikuttamatta Lahden vetovoimaan tai kilpailukykyyn. Tähän saa osallistua myös Lahden ulkopuolella asuvat veroista innostuneet tahot.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Talouspalvelujen lausunto:

Verot ovat osa kunnan tulorahoitusta, jolla kunta hoitaa lakeihin ja valtuuston päätöksiin perustuvat vastuunsa ja velvoitteensa. Vakiintuneen määritelmän mukaan vero on kuitenkin rahasuoritus, joka ei ole korvaus tai vastike julkisen vallan maksuvelvollisille antamista eduista tai palveluista (HE 1/1998) ja eroaa siksi kunnan perimistä maksuista.

Verojen periminen on vahvasti säänneltyä. Kunnan verotusoikeus perustuu Suomen perustuslakiin (731/1999, § 121:3), jonka perusteella säädetään lailla myös verovelvollisuuden ja veron määräytymisen perusteista kuin myös verovelvollisen oikeusturvasta. Verotuksen toimittaa Verohallinto ja se perustuu verovelvollisen ilmoitukseen verotettavasta tulosta sekä verotukseen vaikuttavista tiedoista sekä Verohallinnon veromenettelyyn. Verotusmenettelyssä otetaan huomioon sekä veronsaajien että verovelvollisten edut tasapuolisesti. Oikeusturvaa säädellään kuitenkin

mahdollisuutena hakea päätöksiin oikaisua. (Laki verotusmenettelystä 1558/1995; VeronkantoL 11/2018.)

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta ja kunnan osuudesta yhteisöverotuottoon (tuloveroL 1535/1992) sekä kiinteistöverosta (kiinteistöveroL 654/1992). Osana talousarvion valmistelua kunta päättää kunnan tuloveroprosentista ja kiinteistöveroprosenteista (kuntaL 410/2015, § 111).

Verojen lisäksi kunnan tulorahoitukseen kuuluu kunnallisten maksujen periminen, joiden perusteista valtuusto myös päättää talousarviovalmistelun yhteydessä (kuntaL 410/2015, §14.2 8). Maksut luokitellaan julkisoikeudellisiin ja yksityisoikeudellisiin maksuihin, joista julkisoikeudellisena maksuna käsitellään lakeihin (kunnan erityiseen toimialaan) perustuvia maksuja (Suomen perustusL § 81.2).

Yksityisoikeudelliset maksut taas perustuvat kunnan yleiseen toimialaan ja ovat siten kunnan ja asianomaisen väliseen sopimukseen perustuvia. Yleiseen toimialaan kuuluu ne tehtävät, jotka kunta on päättänyt itse ottaa hoitaakseen eikä tehtävien hoitaminen perustu lainsäädäntöön kuten erityisellä toimialalla.

Edellä kuvatusti kunnan tulorahoituksesta verot sekä maksut ovat säänneltyjä joko lailla tai sopimuksin, eikä niitä siten voi määrittää vapaaehtoisuuteen perustuvaksi.

Kuntalaisilla on silti mahdollisuus tukea kunnan toimintaa lahjoituksin tai testamenttaamalla omaisuuttaan kunnalle. Lahjan antaja tai testamentin tekijä voi määrittää omaisuudelleen käyttötarkoituksen tai hoito-ohjeet. Kunnan on hoidettava yksityisoikeudellisin periaattein tätä määrätarkoituksiin saamaansa omaisuutta. Mikäli olosuhteet ovat lahjoituksen tai testamentin antamisen jälkeen muuttuneet, on kunnan

ensisijaisesti pyrittävä löytämään mahdollisimman alkuperäistä tarkoitusta lähellä oleva tai palveleva käyttö. Omaisuuden käyttötarkoituksen muuttamiseen ei yleensä tarvita lahjan antajan tai testamentin tekijän suostumusta, mutta heidän kuulemisensa on valmistelun yhteydessä asiallista.

Mikäli lahjoitus tai testamentti on annettu ilman määrätarkoitusta, päättää valtuusto, tai se jolle päätösoikeus on delegoitu, saadun omaisuuden käytöstä ja hoitamisesta.

Johtopäätös:

Edellä esitetyn mukaisesti Lahden kaupungilla ei ole mahdollisuutta lanseerata vapaaehtoista veroa. Sen sijaan kuntalaisilla on jo nykyisellään mahdollisuus lahjoittaa tai määrätä testamentilla omaisuutta Lahden kaupungille edellä kuvatun mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

14 Valtuustoaloite, Lahden kaupungin lanseeraama vapaaehtoinen kuntavero

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 282

Valtuustoaloite KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n konkurssimenettelyn aloittamiseksi
KV

2097/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Päätös

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Käsittely

Kaupunginhallitus jätti asian yksimielisesti pöydälle.

Perusteluosa

Valtuutettu Juha Tapiola 24.4.2023:

”Kymiring Oy:n konkurssin myötä KOKO Lahti Oy ja Lahti Events Oy:n saatavat Kymiring Oy:ltä ovat muuttuneet arvottomiksi. Tästä syystä eivät edes joulukuussa esitetyt 400.000 euron ja 3,6 milj. euron SVOP-

rahastosijoitukset mahdollista yhtiöiden toiminnan jatkamista. Tämä on taloudelliseen realiteettiin liittyvä fakta ottaen huomioon, että myös Lahden kaupungin tulee noudattaa EU:n valtion tukisäännöksiä. Tästä tilanteesta on vaikea nähdä muuta vaihtoehtoa kuin yhtiöiden konkurssiin asettamista. Tällöin voidaan myös selvittää mahdolliset takaisinsaannit ja korvausvaatimukset eri tahoilta.

Konserni- ja tilajaosto on 17.4.2023 tehnyt periaatepäätöksen maksuajan myöntämisestä liittyen KOKO Lahti Oy:n vuokriin ja pääomalainojen korkoihin konsernissa.

Valtuustoaloite:

1. Kaupunginhallitus ryhtyy toimiin KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n konkurssimenettelyn aloittamiseksi. Konkurssimenettelyssä voidaan myös selvittää mahdolliset takaisinsaannit ja korvausvaatimukset eri tahoilta riippumattoman toimijan taholta.

2. Kaupunginhallitus antaa kattavan selvityksen, mitä KOKO Lahti Oy:n vuokriin ja pääomalainojen korkoihin annetut maksuajat ovat sekä onko ylipäättään realistista odottaa yhtiön pystyvän maksamaan kaupungille näitä vuokria tai korkoja. Kaupunginhallituksen tulee myös selvittää, mitä muita helpotuksia yhtiölle on annettu. Lisäksi tulee selvittää, ovatko kyseiset helpotuksen EU:n valtioneukisäännösten vastaisia.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Koko Lahti Oy:n tehtävä on lisätä Lahden elinvoimaa ja tuottaa vaikuttavia tapahtumia. Arvioiden mukaan Koko Lahti Oy:n aluetalousvaikutukset ovat

vuositasolla 40-50 miljoonaa euroa. Koko Lahti Oy:n tapahtumatuotantojen seurauksena mm. ravintola-, hotelli- ja majoituspalveluala, kuljetusala ja palvelualat sekä vähittäiskauppa hyötyvät merkittävästi Lahdessa järjestettävistä tapahtumista. Koko Lahti on Sinfonia Lahden kotipesä ja pääasiallinen harjoitus ja esiintymispaikka. Koko Lahti Oy:n toiminta tuottaa monipuolisesti kulttuurituotantoja kuluttajille. Koko Lahden liikevaihdosta merkittävä osa tulee yrityksille suunnatuista erilaisista tapahtuma-, kokous- ja kongressipalveluista. Näillä palveluilla on alueen yritysten menestymisen kannalta paljon merkitystä. Koko Lahti Oy:n mahdollinen konkurssi uhkaisi kaikkia näitä palveluja ja Lahti tapahtumakaupunkina menettäisi asemaansa.

Vastaus valtuustoaloitteen kohtaan 1.

Lahti Events Oy on asetettu selvitystilaan 27.02.2023. Selvitysmies on hakenut julkisen haasteen yhtiön velkojille. Julkisen haasteen määräpäivä oli 3.7.2023.

Yhtiön velkojille haetun julkisen haasteen määräpäivän jälkeen selvitysmiehen tulee, sitten kun kaikki tiedossa olevat velat on maksettu, jakaa yhtiön omaisuus. Jos yhtiön varat eivät riitä sen velkojen maksamiseen, selvitysmiehen on haettava yhtiön asettamista konkurssiin.

Mikäli yhtiön ainoa osakkeenomistaja, emoyhtiö KOKO Lahti Oy, haluaa jatkaa yhtiön toimintaa purkamatta yhtiötä selvitysmenettelyn kautta, voi yhtiön omistaja päättää ennen yhtiön omaisuuden jakamista selvitystilan lopettamisesta ja toiminnan jatkamisesta osakeyhtiölain 20 luvun 19 §:n mukaisesti. Tällöin selvitysmies laatii toiminnastaan selvitystilan aikana lopputilityksen. Yhtiön velat ylittävät yhtiön varat. Pääosa yhtiön veloista koostuu veloista Lahden kaupungille sekä yhtiön emoyhtiölle KOKO

Lahdelle. Jotta yhtiö voidaan purkaa selvitystilamenettelyn kautta, yhtiön varojen tulee riittää sen velkojen maksamiseen.

Lahti Events Oy:n alasajolle on kolme eri vaihtoehtoa.

- 4) konkurssi
- 5) yhtiön purkaminen selvitysmenettelyn kautta
- 6) yhtiön toiminnan alasajo ja toiminnan lopettaminen

Konkurssi vaihtoehto etenee asiaa säätelevän lainsäädännön kautta.

Kaupungin tulisi suurimpana ja ainoana merkittävänä velkojana vaatia yhtiön konkurssia. Vaihtoehto kahdessa Lahden kaupungin tulee antaa Lahti Eventsiltä olevat saatavat kokonaisuudessaan anteeksi ja vaihtoehdossa kolme kaupungin tulee hyväksyä se, että yhtiö ei niitä voi kaupungille suorittaa nykyisillä tiedoilla ja resursseilla.

Konkurssimenettely on vaihtoehdoista kallein ja sillä ei saavuteta mitään sellaisia etuja, joita ei voida myös muilla vaihtoehdoilla saavuttaa. Koska käytännössä ainoana velkojana on enää kaupunki ja kaupungin omistama yhtiö, konkurssi on turha kuluerä. Yhtiöllä on varoja täysimittaiseen konkurssimenettelyyn, mutta sen kulut vähentävät kaupungin saamaa lopullista jako-osuutta. Ilman konkurssiakin yhtiössä voidaan tehdä erityinen tarkastus (osakeyhtiölaki 7:7). Erityisen tarkastuksen kustannukset vähentävät kaupungin saamaa jako-osuutta. Erityisen tarkastuksen kustannukset eivät arvion mukaan ole merkittävät kaupungin budjetissa.

Vaihtoehto kahdessa tarvitaan päätöksentekoa, jossa päätetään antaa Lahti Events Oy:n velat anteeksi. Akordin perusajatus on, että koska kaupunki joka tapauksessa saa Lahti Events Oy:n kaiken omaisuuden, kun

se lopulta puretaan (KOKO Lahti Oy:n kautta), on velkojen anteeksianto siten toimenpide, joka ei tuota lisävahinkoa kaupungille. Verokysymykset on aina syytä selvittää osana päätöstä.

Vaihtoehto kolmessa yhtiö velkoja ei peritä, mutta ei anneta anteeksikaan. Yhtiö jää "pöytälaatikkoon" ilman liiketoimintaa ja muita tapahtumia. Kaupungin taloudenpidon näkökulmasta loputkin Lahti Events Oy:n veloista on alaskirjattava kaikissa vaihtoehtoissa.

Virkavalmisteluna valmistellaan kaupunginhallitukseen 28.8 päätösesitystä perustuen vaihtoehto kahteen eli velkojen anteeksi anto ja yhtiön purku. Vaihtoehto on kustannustehokas, selkeä ja yksinkertainen. Vaihtoehto ei sulje pois erityisen tarkastuksen mahdollisuutta.

Vastaus valtuustoaloitteen kohtaan 2.

Valtuustoaloitteessa pyydettiin, että kaupunginhallitus antaisi kattavan selvityksen seuraavista asioista

- a) Mitä KOKO Lahti Oy:n vuokriin ja pääomalainojen korkoihin annetut maksuajat ovat
- b) onko ylipäättään realistista odottaa yhtiön pystyvän maksamaan kaupungille näitä vuokria tai korkoja.
- c) mitä muita helpotuksia yhtiölle on annettu.
- d) Lisäksi tulee selvittää, ovatko kyseiset helpotuksen EU:n valtiontukisäännösten vastaisia.

Vastaus kohtaan 2a

Koko Lahti Oy maksaa vuokraa Sibeliustalosta Tilakeskukselle ja Lahti-halleista Spatium Toimitilat Oy:lle. Koko Lahti Oy on pyytänyt maksuaikaa

31.12.2023 asti. "Rästissä" olevia vuokria on Spatiumi Toimitilat Oy:lle 292109,88 euroa 17.8.2023 mennessä. Lisäksi maksuaikaa on pyydetty ja saatu Spatium Toimitilat Oy:n korkosaatavalle 20799,98 euroa. Tilakeskuksen saataville on myös pyydetty maksuaikaa 31.12.2023 asti ja summa on 1376138,24 euroa. Yhteensä "vuokrarästejä" on lähes 1,7 miljoonaa euroa.

Pääomalainan korkolasku olisi erääntynyt 30.4. ja summa oli 103720,84 euroa. Korkolaskulle on pyydetty maksuaikaa 31.12.2023 asti tai kunnes hallinto-oikeuden päätös toistuvaisavustuksen maksamisesta on saanut lainvoiman.

Vastaus kohtaan 2b

Lahden kaupunki on päättänyt myöntää Koko Lahti Oy:lle 1,9 miljoonan euron toistuvaisavustuksen ja 400 000 euron Svop- rahastosijoituksen. Näistä päätöksistä valitettiin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen tiedämme onko realistista odottaa, että Koko Lahti Oy maksaa vuokrarästit ja korot. Jos kaupunginhallituksen päätös jää voimaan, niin yhtiön kassatilanne mahdollistaa vuokrien maksun.

Vastaus kohtaan 2 c

Muita helpotuksia ei olla annettu Koko Lahti Oy:lle. Helpotukset liittyvät vuokriin ja lainojen korkoihin.

Vastaus kohtaan 2d

Muita helpotuksia ei ole annettu. Kaikkiin Koko Lahti Oy:lle jo päätettyihin toimenpiteisiin on tehty valtiontukitarkastelut sekä muita tarvittavia tarkasteluja. Kunkin päätöksen päätöskohtaiset tarkastelut löytyvät kyseisen päätöksen perusteluosista ja/tai liitteistä.

Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet: Kh:kv, Kv:-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi valmistelija

Liitteet

15 Valtuustoaloite KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n
konkurssimenettelyn aloittamiseksi

1 Muistio Lahti Events Oy 24.8.2023 Lahden kaupungille

6

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 283

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat:

- Elinvoima- ja työllisyysjaosto 14.8.2023
- Konserni- ja tilajaosto 14.8.2023
- Sivistyslautakunta 15.8.2023
- Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 16.8.2023

Muu pöytäkirja:

- Päijät-Hämeen aluehallitus 21.8.2023

Saapunut selvitys:

- Lahden kumppanuuspöytien asiantuntijakuulemiset ja -esitykset 2021–2023
- Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 18.-24.8.2023

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 20

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 20

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 264, § 265, § 266, § 267, § 268, § 269, § 270, § 271, § 272, § 273, § 274, § 275, § 276, § 277, § 278, § 279, § 280, § 281, § 282, § 283

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.